

การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 37 (วทท 37) วันที่ 10-12 ตุลาคม 2554

นักวิจัยคณะวิทยาศาสตร์ ม.มหิดล พบ “กล้วยนาคราช” กล้วยชนิดใหม่ของโลก

นักวิจัยจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลใช้เวลากว่า 5 ปี สืบค้น และศึกษาวิจัยเพื่อยืนยันการค้นพบกล้วยชนิดใหม่ของโลกเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ในพื้นที่ป่าด้านตะวันตก บริเวณจังหวัดกาญจนบุรี ตาก และแม่ฮ่องสอน ติดกับประเทศพม่า ตั้งชื่อไทยว่า “กล้วยนาคราช” ซึ่งอยู่ในสถานะเสี่ยง เร่งอนุรักษ์ด่วนก่อนสูญพันธุ์

การค้นพบกล้วยชนิดใหม่ครั้งนี้ เปิดเผยโดยนักวิจัยจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คือ ดร. ศศิวิมล แสวงผล อาจารย์ประจำภาควิชาพฤกษศาสตร์ และ ดร. นพ. จามร สมณะ อาจารย์ประจำภาควิชาชีวเคมี โดยกล่าวว่า “กล้วยชนิดใหม่นี้มีปลีสีชมพูอมส้ม ซึ่งเป็นสีที่พบน้อยในบรรดากล้วยทั่วไป และมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากกล้วยชนิดอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด คือออกปลีในแนวตั้งขึ้น จากนั้นจึงโค้งลง แล้วยืดยาวลดเลี้ยวคล้ายงูเลื้อย” อ. ศศิวิมล ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “กล้วยนาคราชนี้ พบเป็นครั้งแรกที่ อ. สังขละบุรี เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งในครั้งแรกที่พบ เข้าใจว่าเป็นกล้วยบัวสีส้มที่มีต้นสูงใหญ่ จากนั้นเมื่อทีมสำรวจวิจัยได้พบกล้วยชนิดนี้ในแหล่งธรรมชาติแหล่งอื่นเพิ่มเติม และใช้เวลาหลายปีในการตรวจสอบลักษณะและวิเคราะห์ดีเอ็นเอ จึงสามารถสรุปยืนยันได้ว่าเป็นกล้วยชนิดใหม่ของโลกอย่างแน่นอน”

ทีมสำรวจวิจัยกล้วยของมหาวิทยาลัยมหิดล โดย อาจารย์ ศศิวิมล แสวงผล และ อาจารย์ จามร สมณะ ได้ตั้งชื่อกล้วยนาคราช กล้วยชนิดใหม่ของโลกชนิดนี้เป็นภาษาละตินว่า *Musa serpentina* Swangpol & Soman และได้ตีพิมพ์ผลการค้นพบนี้ ในวารสาร Thai Forrest Bulletin ฉบับล่าสุดที่กำลังจะออกในปลายปีนี้

คณะผู้วิจัย ได้ตั้งข้อสังเกตสำคัญว่า “กล้วยป่าชนิดใหม่นี้ เป็น 1 ในกล้วยป่าราว 65 ชนิดที่พบในโลก และนับเป็นกล้วยชนิดที่ 7 ที่พบได้ในป่าในประเทศไทย ซึ่งนอกจากกล้วยป่าแล้ว ประเทศไทยยังเป็นแหล่งพันธุกรรมของพันธุ์กล้วยลูกผสมไม่มีเมล็ดมากกว่า 100 พันธุ์ เนื่องจากกล้วยป่ามักขึ้นอยู่ริมถนนหนทางและริมห้วย การขยายถนนและสะพานจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้ลายแหล่งพันธุกรรมกล้วยหายากชนิดนี้ กล้วยนาคราช นี้ ให้ผลที่ไม่มีเนื้อและติดเมล็ดน้อย ซึ่งแม้ว่าจะพบในหลายจังหวัดบริเวณชายแดนติดประเทศพม่า แต่พบเป็นกลุ่มขนาดเล็กกระจายอยู่ห่างๆ กัน ทำให้อยู่ในสถานะเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์ และควรได้รับการอนุรักษ์พันธุ์และพื้นที่ชายป่าที่เป็นแหล่งอาศัยอย่างเร่งด่วน”